

Uitleg over Oekraïense 2/â?!

Beschrijving

Vanwege het recente Paasfeest een uitleg over een traditie in Oekraïense: Pysanky

Pysanky was verboden

In de dagen vÃ³Ã³r het orthodoxe *Pasen* in de *Sovjettijd* herinnert een *Oekraïense* historisch onderzoeker zich dat kinderen in de rij stonden en hun handen werden geïnspecteerd op tekenen van verboden kleurstof.

Leraren waren op zoek naar enig teken dat de families van de kinderen in het geheim de *Christelijke* feestdag *Pasen* hadden gevierd door traditionele Oekraïense paaseieren te versieren, of *pysanky* zoals ze in het Oekraïens bekend staan.

â??Het maken van *pysanky* werd verbodenâ?! Iedereen die betrapt werd met kleurstofvlekken werd gestraftâ?!, meldt *Yaroslava Muzychenko*, onderzoeker bij het *Ivan Honchar Nationaal Centrum voor Volkscultuur*, in een interview met het Oekraïense mediakanaal NV.

Ondanks een Sovjetverbod op religie kwamen sommige families in Oekraïense in die periode samen in keukens en achterkamers, en leerden door gefluister en flikkerend kaarslicht gebruiken die stilletjes door de generaties heen gingen.

Tegenwoordig blijven die gebruiken bestaan. Voor Oekraïeners in binnen â?? en buitenland geldt de kunst van *pysanky* als een levend gebruik die herinnering, geloof en culturele trots met zich meebrengt.

Hernieuwde focus op nationale identiteit

Zelfs te midden van een hernieuwde focus op nationale identiteit sinds 2014, gaat *Pasen* door als belangrijkste feestdag voor Oekraïeners. *Pasen* wordt in Oekraïense doorgaans gevierd volgens de orthodox-christelijke kalender, die vaak op een andere datum valt dan het westerse christelijke *Pasen*.

Vorbereidingen omvatten de Paasmand en hardgekookte eieren geverfd met een enkele kleur genaamd *krashanky* van het werkwoord *verfraaien*.• Maar de ingewikkelder *pysanka* is het meest herkenbare paasembleem van Oekraïne in het buitenland geworden.

Pysanka meervoud: *pysanky* komt van het Oekraïense woord *pysaty*, *schrijven*.• Eieren worden versierd met complexe ontwerpen volgens een wasbestendige methode. Ze zijn zo nauw verbonden geraakt met Oekraïne dat UNESCO in 2024 *pysanky* toegevoegd heeft aan de lijst van immaterieel cultureel erfgoed van het land.

default watermark

De oorsprong dateert echter van vÃ³Ã³r het christendom. Er wordt aangenomen dat vroege keramische versies beschermende, zelfs kosmische krachten bezaten.

Het christendom werd in 988 aangenomen en veel heidense rituelen werden opgenomen in religieuze feestdagen. Na verloop van tijd evolueerden *pysanky* en de symbolen van een rite voor de lente naar iets dat gelaagd was met de opstanding van Christus.

Terug naar de 12^e eeuw

Archeologische vondsten brengen het spoor van keramisch *pysanky* terug naar de 12^e eeuw, terwijl de oudste bewaard gebleven eierschaal een voorbeeld is van meer dan 500 jaar oud. Gedurende een groot deel van die geschiedenis ging de praktijk via mondelinge traditie over van moeder op dochter.

Dit waren oorspronkelijk geen objecten van zelfexpressie. Ze fungeerden als amuletten die leken op het Griekse boze oog. Hun boodschappen brachten wensen met zich mee voor de wedergeboorte van de lente en bescherming tegen het kwaad.

Dat begon aan het begin van de 20e eeuw te veranderen. In 1899 publiceerde etnograaf *Serhiy Kulzhynsky* een catalogus van meer dan 2.000 ontwerpen uit heel OekraÃ­ne. De documentatie transformeerde de praktijk. Wat in de eerste plaats symbolisch was geweest, werd steeds esthetischer.

Het proces van het maken van een *pysanka* begint met het uithollen van een rauw ei door een gaatje. Hoewel kippe-eieren het meest voorkomen, worden er ook ganzen- en kwarteleieren gebruikt.

Ontwerpen worden â??geschrevenâ?• in hete was met behulp van een koperen trechtergereedschap, een zogenaamde *kyska*. Heldere bijenwas wordt verkoold tot donkere inkt boven een kaarsvlam. Ontwerpen worden in fasen met de vloeibare was aangebracht. Elke laag was sluit de schaal af voordat het ei in steeds donkerdere kleurstoffen wordt gedompeld.

De kunstenaar, bekend als een *pysankarka*, of â??schrijverâ?~, werkt omgekeerd. Lichtere kleuren blijven behouden onder lagen was en pigment. Zodra het ontwerp is voltooid, wordt de was weggesmolten om het uiteindelijke kunstwerk zichtbaar te maken. Het effect is zowel technisch als symbolisch.

Centraal in de traditie staan terugkerende motieven: de achtpuntige ster, *ruzha*, symbool voor de zonnegod, *Dazhboh*; het kapotte kruis of de windmolen, *svarha*, die de god van zon, lucht en donder voorstelt; en de driehoek, eerst verbonden met hellende velden en later geassocieerd met de Heilige Drie-eenheid.

Daarnaast gebruiken de decoraties een combinatie van geometrische, dierlijke of bloemige symbolen, afhankelijk van de regio en periode waarin ze zijn gemaakt.

Traditionele kleuren hebben betekenis

Traditionele OekraÃ­ense eieren werden in vele kleuren geverfd en elke kleur had een betekenis.

Wit: zuiverheid, licht, geboorte

Geel: zon, sterren, maan, oogst, warmte, jeugd, geluk

Oranje: uithoudingsvermogen, kracht, ambitie

Rood: geluk, hoop, passie, zon

Blauw: lucht, lucht, goede gezondheid

Groen: lente, hoop, frisheid, vernieuwing

Bruin: moeder aarde

Zwart: donkerste tijd voor zonsopgang, eeuwigheid, respect voor de doden

Datum aangemaakt

2026/04/10

default watermark